

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2020/1042

2020 m. liepos 15 d.

kuriuo, atsižvelgiant į COVID-19 protrūkį, nustatomos laikinosios priemonės, susijusios su Reglamente (ES) 2019/788 dėl Europos piliečių iniciatyvos numatytais rinkimo, tikrinimo ir nagrinėjimo etapų terminais

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 24 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydami įprastą teisėkūros procedūrą ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) 2020 m. kovo 11 d. Pasaulio sveikatos organizacija paskelbė, kad COVID-19 protrūkis tapo pasaulinio masto pandemija. Tos pandemijos padariniai valstybėms narėms turėjo didelį išskirtinį poveikį. COVID-19 plitimui sustabdyti arba sulėtinti jos įvedė įvairių suvaržymų, įskaitant izoliavimo priemones, kuriomis varžomas laisvas jų piliečių judėjimas, viešų renginių draudimą ir parduotuvių, restoranų ir mokyklų uždarymą. Dėl tų priemonių beveik visose valstybėse narėse viešasis gyvenimas sustojo;
- (2) priemonės, kurių ėmėsi valstybės narės, neišvengiamai turėjo didelį poveikį ir Europos piliečių iniciatyvai. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2019/788 ⁽²⁾ reikalaujama, jog tam, kad Europos piliečių iniciatyvos (toliau – iniciatyvos) būtų galiojančios, organizatoriai turi per 12 mėnesių laikotarpį bent ketvirtadalyje valstybių narių surinkti ne mažiau kaip 1 milijoną pritarimo pareiškimų. Dėl priemonių, kurių imtasi kovojant su COVID-19 pandemija, tapo kur kas sudėtingiau rinkti popierinės formos pritarimo pareiškimus, vykdyti vietos kampanijas ir organizuoti viešuosius renginius, o tai labai svarbu sėkmingai iniciatyvai;
- (3) pagal Reglamentą (ES) 2019/788 valstybėms narėms ir Sąjungos institucijoms taip pat tenka tam tikros teisinės pareigos. Toms pareigoms taikomi griežti terminai, nuo kurių pagal Reglamentą (ES) 2019/788 neleidžiama nukrypti;
- (4) Europos Sąjungos sutartimi Sąjungos piliečiams suteikta teisė kreiptis į Komisiją su prašymu pateikti pasiūlymą dėl Sąjungos teisės akto, kuriuo siekiama įgyvendinti Sutartis. Europos piliečių iniciatyva yra viena iš pagrindinių priemonių, kuriomis naudojantis Sąjungos piliečiai gali lengvai ir prieinamu būdu dalyvauti demokratinėse ir politinėse diskusijose apie Sąjungą ir į Sąjungos darbotvarkę įtraukti jiems rūpimus klausimus;
- (5) dabartinėmis išskirtinėmis aplinkybėmis, visų pirma dėl priemonių, kurių valstybės narės ėmėsi kovodamos su COVID-19 pandemija, būtina taikyti laikinasias priemones, kad būtų išsaugotas Europos piliečių iniciatyvos kaip priemonės veiksmingumas ir užtikrintas teisinis tikrumas dėl galimo taikytinų terminų pratęsimo;
- (6) valstybės narės nurodė, kad, siekdamas toliau galėti stebėti ir kontroliuoti visuomenės sveikatos padėtį, apribojimų, įvestų priemonėmis, kurių imtasi kovai su COVID-19 pandemija, lygį jos mažins tik laipsniškai. Todėl pritarimo pareiškimų rinkimo laikotarpį tikslinga pratęsti šešių mėnesių laikotarpiui, kuris apima laiką nuo 2020 m. kovo 11 d., kai Pasaulio sveikatos organizacija paskelbė, kad COVID-19 protrūkis tapo pandemija. Tas pratęsimas grindžiamas prielaida, kad bent pirmus šešis mėnesius nuo 2020 m. kovo 11 d. bent ketvirtadalis valstybių narių arba kelios valstybės narės, kurių gyventojų skaičius sudaro daugiau kaip 35 % Sąjungos gyventojų, taikys priemones, kurios iš esmės apribos organizatorių galimybę rinkti popierinės formos pritarimo pareiškimus ir vykdyti vietos kampanijas. Todėl ilgiausias pritarimo iniciatyvoms, kurių rinkimo laikotarpis 2020 m. kovo 11 d. buvo prasidėjęs, pareiškimų rinkimo laikotarpis turėtų būti pratęstas šešioms mėnesiams. Be to, jeigu pritarimo iniciatyvai pareiškimų rinkimo laikotarpis prasidėjo tarp 2020 m. kovo 11 d. ir rugsėjo 11 d., tas rinkimo laikotarpis turėtų būti pratęstas iki 2021 m. rugsėjo 11 d.;

⁽¹⁾ 2020 m. liepos 9 d. Europos Parlamento pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2020 m. liepos 14 d. Tarybos sprendimas.

⁽²⁾ 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/788 dėl Europos piliečių iniciatyvos (OL L 130, 2019 5 17, p. 55).

- (7) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas ir atsižvelgiant į tai, kad pandemijos pabaigą Sąjungoje sunku nuspėti, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai toliau pratęsti pritarimo pareiškimų rinkimo laikotarpį toms iniciatyvoms, kurioms pritarimo pareiškimų rinkimo laikotarpis 2020 m. rugsėjo 11 d. dar nėra pasibaigęs, kai atsižvelgiant į COVID-19 protrūkį nustatytos priemonės, kuriomis iš esmės trukdoma organizatoriams rinkti popierinės formos pritarimo pareiškimus ir informuoti visuomenę apie jų vykstančias iniciatyvas, po tos datos išlieka bent ketvirtadalyje valstybių narių arba keliose valstybėse narėse, kurių gyventojų skaičius sudaro daugiau kaip 35 % Sąjungos gyventojų. Šiame reglamente numatytas rinkimo laikotarpio pratęsimas šešiams mėnesiams turėtų būti pakankamas, kad Komisija galėtų nuspręsti, ar tolesnis rinkimo laikotarpio pratęsimas yra pagrįstas. Tais įgyvendinimo įgaliojimais Komisijai taip pat turėtų būti suteikta galimybė priimti įgyvendinimo aktus, kuriais naujos visuomenės sveikatos krizės, susijusios su nauju COVID-19 protrūkiu, atveju rinkimo laikotarpis pratęsiamas, su sąlyga, kad bent ketvirtadalis valstybių narių arba kelios valstybės narės, kurių gyventojų skaičius sudaro daugiau kaip 35 % Sąjungos gyventojų, ėmėsi priemonių, kurių poveikis galėtų būti toks pat. Priimdama tuos įgyvendinimo aktus, Komisija turėtų nurodyti susijusias iniciatyvas, su nauja jų rinkimo laikotarpių pabaigos data leidus ją pratęsti, taip pat faktines aplinkybes, kuriomis pateisinamas toks pratęsimas. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011 ^(*);
- (8) atlikdama vertinimą prieš priimdama įgyvendinimo aktus, kuriais pratęsiamas rinkimo laikotarpis, Komisija turėtų atsižvelgti į tai, ar priemonėmis, kurių valstybės narės ėmėsi kovai su COVID-19 pandemija arba kovai su nauju COVID-19 protrūkiu, iš esmės trukdoma organizatoriams rinkti popierinės formos pritarimo pareiškimus ir vykdyti vietos kampanijas;
- (9) Komisija susijusių iniciatyvų organizatorius ir valstybes nares turėtų informuoti apie bet kokią rinkimo laikotarpio pratęsimą, kartu su nauja rinkimo laikotarpio pabaigos data kiekvienos susijusios iniciatyvos atžvilgiu. Laikantis Komisijos informavimo pareigos pagal Reglamento (ES) 2019/788 4 straipsnio 3 dalį, šios naujos pabaigos datos taip pat turėtų būti nurodytos internetiniame registre ir Europos piliečių iniciatyvos viešojo interneto svetainėje;
- (10) priemonės, kurių valstybės narės ėmėsi kovodamos su COVID-19 pandemija, gali daryti didelį poveikį kompetentingų institucijų gebėjimui užbaigti pritarimo pareiškimų tikrinimą konkrečiai iniciatyvai per Reglamente (ES) 2019/788 nustatytą trijų mėnesių laikotarpį. Pavyzdžiui, dėl pandemijos gali būti mažiau darbuotojų arba kompetentingoms institucijoms gali būti pavesta papildomų užduočių ir pareigų;
- (11) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad, nepaisant priemonių, kurių imtasi kovojant su COVID-19 pandemija, jų administracijos veiktų kuo įprastesniu režimu. Tačiau išskirtinėmis aplinkybėmis valstybei narei turėtų būti leidžiama pateikti Komisijai pagrįstą prašymą pratęsti tikrinimo laikotarpį. Prašymas turėtų būti pagrįstas ir jame turėtų būti atsižvelgiama į su pandemija susijusių priemonių poveikį tos valstybės narės kompetentingų institucijų veikimui. Siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai suteikti prašomą pratęsimą. Pratęsimas neturėtų būti ilgesnis nei pirminis tikrinimo laikotarpis;
- (12) dėl priemonių, kurių valstybės narės ėmėsi kovodamos su COVID-19 pandemija, Sąjungos institucijoms gali būti sudėtinga surengti su galiojančių iniciatyvų nagrinėjimu susijusius susitikimus su organizatoriais arba viešuosius svarstymus valstybėje narėje, kurioje jos ketina surengti tokius susitikimus ar svarstymus. Tokiais atvejais institucijoms turėtų būti leidžiama atidėti tokių susitikimų ar svarstymų organizavimą iki dienų, kai tai įmanoma atsižvelgiant į visuomenės sveikatos padėtį toje valstybėje narėje. Kad Komisija galėtų tinkamai atsižvelgti į viešojo svarstymo rezultatus, tais atvejais, kai jis atidedamas, jai turėtų būti suteikta galimybė atidėti pranešimo, kuriame ji išdėsto savo teisingas ir politines išvadas dėl iniciatyvos, priėmimą iki trijų mėnesių nuo viešojo svarstymo dienos;
- (13) tais atvejais, kai dėl priemonių, kurių valstybės narės ėmėsi kovodamos su COVID-19 pandemija, pratęsiamas rinkimo, tikrinimo ar nagrinėjimo laikotarpis, atitinkamai turėtų būti pratęsti Reglamente (ES) 2019/788 nustatyti pritarimo pareiškimų saugojimo laikotarpiai;

(*) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- (14) dėl nenumatyto ir staigaus COVID-19 protrūkio pobūdžio ir priemonių, kurių dėl to ėmėsi valstybės narės ir kurių taikymas buvo ne kartą pratęstas, taip pat dėl laiko, kurio reikia teisėkūros procedūroms, reikalingoms atitinkamoms priemonėms priimti, kai kurių atskirų iniciatyvų atžvilgiu nebuvo įmanoma laiku imtis šiame reglamente numatytų laikinųjų priemonių. Dėl tos priežasties laikinosios priemonės taip pat turėtų būti taikomos laikotarpiu iki šio reglamento įsigaliojimo;
- (15) šis reglamentas taip pat turėtų būti taikomas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 211/2011 (*) iki 2020 m. sausio 1 d. užregistruotoms iniciatyvoms, kurioms pagal Reglamento (ES) 2019/788 27 straipsnį toliau taikomos pirmiau nurodyto reglamento nuostatos dėl pritarimo pareiškimų rinkimo ir valstybių narių atliekamo tikrinimo ir tvirtinimo;
- (16) atsižvelgiant į laikiną priemonių, kurių valstybės narės ėmėsi kovodamos su COVID-19 pandemija, pobūdį, šio reglamento taikymo laikotarpis taip pat turėtų būti ribotas;
- (17) pagal proporcingumo principą, siekiant pagrindinio tikslo – išsaugoti Europos piliečių iniciatyvos priemonės veiksmingumą COVID-19 pandemijos metu, būtina ir tinkama nustatyti laikinas priemones, susijusias su pritarimo pareiškimų rinkimo, tikrinimo ir nagrinėjimo etapų terminais, nustatytais Reglamente (ES) 2019/788. Šiuo reglamentu, remiantis Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnio 4 dalimi, neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti;
- (18) šis reglamentas turėtų būti priimtas skubos tvarka, kad poveikį piliečiams, organizatoriams, nacionalinėms administracijoms ir Sąjungos institucijoms darantys teisinio netikrumo atvejai truktų kuo trumpiau, visų pirma kai atitinkami pritarimo kai kurioms iniciatyvoms pareiškimų rinkimo, tikrinimo ir nagrinėjimo laikotarpiai jau baigėsi arba netrukus baigsis;
- (19) atsižvelgiant į skubą, atsiradusią dėl išskirtinių aplinkybių, kurias sukėlė COVID-19 protrūkis, buvo nuspręsta, kad tikslinga taikyti prie Europos Sąjungos sutarties, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties pridėto Protokolo Nr. 1 dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje 4 straipsnyje nurodyto aštuonių savaičių laikotarpio išimtį;
- (20) siekiant sudaryti sąlygas šiame reglamente numatytas priemones taikyti nedelsiant, šis reglamentas turėtų įsigalioti skubos tvarka kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomos laikinosios priemonės, taikytinos pagal Reglamentą (ES) 2019/788 ir Reglamentą (ES) Nr. 211/2011 užregistruotoms Europos piliečių iniciatyvoms (toliau – iniciatyvos) pareiškimų rinkimo, tikrinimo ir nagrinėjimo laikotarpiams, atsižvelgiant į priemones, kurių valstybės narės ėmėsi kovodamos su COVID-19 pandemija.

2 straipsnis

Pritarimo pareiškimų rinkimo terminų pratęsimas

1. Nedarant poveikio Reglamento (ES) 2019/788 8 straipsnio 1 daliai ir Reglamento (ES) Nr. 211/2011 5 straipsnio 5 daliai, tais atvejais, kai pritarimo iniciatyvai pareiškimų rinkimas 2020 m. kovo 11 d. buvo prasidėjęs, maksimalus su ta iniciatyva susijęs rinkimo laikotarpis pratęsiamas šešiams mėnesiams.

Tais atvejais, kai pritarimo iniciatyvai pareiškimų rinkimas prasidėjo laikotarpiu nuo 2020 m. kovo 11 d. iki 2020 m. rugsėjo 11 d., su ta iniciatyva susijęs rinkimo laikotarpis pratęsiamas iki 2021 m. rugsėjo 11 d.

Komisija informuoja susijusių iniciatyvų organizatorius ir valstybes nares apie šios dalies pirmoje ir antroje pastraipose numatytą pratęsimą. Kiekvienos iniciatyvos naująją rinkimo laikotarpio pabaigos datą ji nurodo Reglamento (ES) 2019/788 4 straipsnio 3 dalyje nurodytame internetiniame registre.

(*) 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 211/2011 dėl piliečių iniciatyvos (OL L 65, 2011 3 11, p. 1).

2. Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais dar pratęsimas 1 dalyje nurodytas maksimalus pritarimo iniciatyvoms pareiškimų rinkimo laikotarpis, jei po 2020 m. rugsėjo 11 d. bent ketvirtadalis valstybių narių arba kelios valstybės narės, kurių gyventojų skaičius sudaro daugiau kaip 35 % Sąjungos gyventojų, kovodamos su COVID-19 pandemija, toliau taiko priemones, kurios iš esmės apriboja organizatorių galimybes rinkti popierinės formos pritarimo pareiškimus ir informuoti visuomenę apie nebaigtas iniciatyvas.

Komisija taip pat gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriais pratęsimas maksimalus pritarimo pareiškimų rinkimo laikotarpis toms iniciatyvoms, kurioms pritarimo pareiškimų rinkimas nėra pasibaigęs kilus naujam COVID-19 protrūkiui, dėl kurio bent ketvirtadalis valstybių narių arba kelios valstybės narės, kurių gyventojų skaičius sudaro daugiau kaip 35 % Sąjungos gyventojų, turi imtis priemonių, kurių neigiamo poveikio mastas tų iniciatyvų organizatoriams yra toks pat kaip, pirmoje pastraipoje nurodytų priemonių.

Pirmoje ir antroje pastraipose numatytuose įgyvendinimo aktuose nurodomos susijusios iniciatyvos bei nauja jų rinkimo laikotarpio pabaigos data.

Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 6 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros.

Kiekvieno pratęsimo pagal šią dalį trukmė yra trys mėnesiai.

Siekiant, kad Komisija įvertintų, ar tenkinami pirmoje ir antroje pastraipose nurodytų įgyvendinimo aktų priėmimo reikalavimai, valstybės narės Komisijos prašymu pateikia jai informaciją apie priemones, kurių jos ėmėsi arba ketina imtis kovodamos su COVID-19 pandemija arba nauju COVID-19 protrūkiu.

Komisija apie savo sprendimą praneša organizatoriams ir informuoja valstybes nares apie bet kokią pratęsimą kiekvienos susijusios iniciatyvos atžvilgiu. Savo sprendimą ji paskelbia Reglamento (ES) 2019/788 4 straipsnio 3 dalyje nurodytame internetiniame registre.

3. Nedarant poveikio 1 ir 2 dalims, bendra rinkimo laikotarpio trukmė neviršija 24 mėnesių.

3 straipsnis

Valstybių narių atliekamo pritarimo pareiškimų tikrinimo terminų pratęsimas

1. Nedarant poveikio Reglamento (ES) 2019/788 12 straipsnio 4 daliai ir Reglamento (ES) Nr. 211/2011 8 straipsnio 2 daliai, tais atvejais, kai valstybė narė mano, kad dėl priemonių, kurių ji ėmėsi kovodama su COVID-19 pandemija, nebus įmanoma užbaigti pritarimo konkrečiai iniciatyvai pareiškimų tikrinimo ir tvirtinimo per tose nuostatose nustatytą laikotarpį, ji gali pateikti pagrįstą prašymą tą laikotarpį pratęsti. Toks prašymas pateikiamas Komisijai ne vėliau kaip likus vienam mėnesiui iki atitinkamo laikotarpio pabaigos.

2. Tais atvejais, kai gavusi pagal 1 dalį pateiktą prašymą, Komisija nustato, kad toje dalyje nurodyti reikalavimai yra tenkinami, ji priima įgyvendinimo aktą, kuriuo atitinkamai valstybei narei 1 dalyje nurodytas laikotarpis pratęsimas. Pratęsimas negali būti trumpesnis kaip vienas mėnuo ir ilgesnis kaip trys mėnesiai.

3. Komisija praneša valstybei narei apie savo sprendimą ir informuoja atitinkamos iniciatyvos organizatorius apie pratęsimą. Savo sprendimą ji paskelbia Reglamento (ES) 2019/788 4 straipsnio 3 dalyje nurodytame internetiniame registre.

4 straipsnis

Galiojančių iniciatyvų nagrinėjimo terminų pratęsimas

1. Nedarant poveikio Reglamento (ES) 2019/788 14 straipsnio 2 daliai ir 15 straipsnio 1 daliai, tais atvejais, kai Komisija arba Europos Parlamentas po 2020 m. kovo 11 d. susidūrė su sunkumais rengdami atitinkamai susitikimą su organizatoriais arba viešąjį svarstymą dėl priemonių, kurių kovai su COVID-19 ėmėsi valstybė narė, kurioje tos institucijos ketina surengti susitikimą ar svarstymą, jos jį surengia kai tik tai įmanoma padaryti atsižvelgiant į visuomenės sveikatos padėtį atitinkamoje valstybėje narėje arba, jei organizatoriai sutinka susitikime ar svarstyme dalyvauti nuotoliniu būdu, kai tik jiems pavyksta susitarti su šiomis institucijomis dėl jo datos.

2. Nedarant poveikio Reglamento (ES) 2019/788 15 straipsnio 2 daliai, tais atvejais, kai Europos Parlamentas pagal šio straipsnio 1 dalį atideda viešąjį svarstymą, Komisija pranešimą, kuriame išdėsto savo teises ir politines išvadas dėl iniciatyvos, priima per tris mėnesius nuo viešojo svarstymo dienos.

*5 straipsnis***Asmens duomenų saugojimo terminų pratęsimas**

1. Nedarant poveikio Reglamento (ES) 2019/788 19 straipsnio 5 daliai, tais atvejais, kai pagal šio reglamento 2 arba 3 straipsnį pratęsiamas maksimalus konkrečios iniciatyvos rinkimo arba tikrinimo laikotarpis, tam pačiam laikotarpiui pratęsiamas 21 mėnesio terminas, per kurį turi būti sunaikinti pritarimo pareiškimai ir jų kopijos.
2. Nedarant poveikio Reglamento (ES) 2019/788 19 straipsnio 8 daliai, tais atvejais, kai pagal šio reglamento 2, 3 ar 4 straipsnius pratęsiamas maksimalus konkrečios iniciatyvos rinkimo, tikrinimo ir arba iniciatyvos nagrinėjimo laikotarpis, tam pačiam laikotarpiui pratęsimi terminai, per kuriuos turi būti sunaikinti e. pašto adresų įrašai.

*6 straipsnis***Komiteto procedūra**

1. Komisijai padeda Europos piliečių iniciatyvos komitetas, įsteigtas pagal Reglamento (ES) 2019/788 22 straipsnį. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 4 straipsnis.

*7 straipsnis***Taikymas atgaline data**

Iniciatyvoms, kurių rinkimo, tikrinimo arba nagrinėjimo laikotarpis pasibaigė tarp 2020 m. kovo 11 d. ir šio reglamento įsigaliojimo dienos, 2–5 straipsniai taikomi atgaline data.

*8 straipsnis***Įsigaliojimas**

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas iki 2022 m. gruodžio 31 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2020 m. liepos 15 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
D. M. SASSOLI

Tarybos vardu
Pirmininkė
J. KLOECKNER